

A boltokban is nagyobb gondot a tejre!

Vizsgálat egy panaszlevél nyomán

Április 21-én lapunk Olvasóink írják rovatában Használhatatlan tej címmel közöltünk levelet, amelyben több vásárló azt panaszolta, hogy néhány üzletben, különösen a Csongrádi sugárúton és környékén, napokon át romlott tejet adtak az üzletekben.

Abolón Ottó a tejipari vállalat szegedi üzemének vezetője levelében választott a kifogásra, s többek között ezeket írta: „Mindent elkövetünk, hogy az új tejet elkeszültéig — melyet már építenek — zavartalanul biztosítsuk a szegediek elátását. Megállapításunk szerint a múlt napokban a boltok egy részében az előző napon megmaradt tejet mérték ki, s ezért a mulasztás a kereskedelmet terheli. Jelenlegi körülményeink közismertek, csak úgy tudjuk az igényeket megfelelően kielégíteni, ha a kereskedelem dolgozói is nagyobb figyelmet szentelnek a tej kezelésére és árusítására.”

A városi tanács kereskedelmi osztálya, s a minőségvizsgáló intézet megbízottjának közreműködésével és egy társadalmi ellenőr jelenlétében megvizsgáltunk néhány üzletet a kora reggeli nyitáskor, amikor a legtöbben vásárolnak tejet. Tapasztalataink szerint a tejet üzem vezetőjének megállapításai helytállóak, a tej minőségi állapotát nagymértékben befolyásolja, hogy miként kezelik, tárolják az üzletekben, amíg a fogyasztóhoz kerül.

Ne a kisegítő mérjen!

A József Attila sugárút 92. szám alatti 56-os önkiszolgáló boltban szombat

megmaradt kannás tejet is mértek hétfőn, meghozzá úgy, hogy azt összeöntötték az akkor érkezett friss tejjel. Az alkalmazotti, aki előtt sok vevő állt sorban, kérdésünkre azt sem tudta megmondani, hogy a nyitva levő két kanna közül melyikben van a csecsemőtej. A haja, előírás ellenére, sem volt lekötvén, s mikor erre figyelmeztettük, így válaszolt:

— Nincs kendőm.
— Ő is kisegítő — mondta Balla Jánosné boltvezető.
— A hét alkalmazott közül hárman betegek, s helyettük ideiglenesen küld mindig valakit a központ. Ez az oka a rendetlenségnek.

Savanyú tejet ne adjanak el!

A 24-es önkiszolgáló boltban, a Csongrádi sugárút és a Nádas utca sarkán reggel háromnegyed 7-kor be sem lehetett férni. Negyven sorban álló vevőt számoltunk meg, akiket egy pénztáros, egy kék munkaköpenyes, tejet mérő férfi, s a boltvezető-helyettes, Malinovszki József igyekezett kiszolgálni.

— Igen — kaptuk a választás kérdésekre —, a melegebb napokon megsavanyodott a kannás tej, de ezt vásárlás előtt közöltük vevőinkkel. Így csak palacsinta és kalács sütéséhez vittek néhányan.

— Nem egészen úgy volt — szóltak közbe többen is a sorból. — Az az igazság, hogy az előző napi palackozott tejet is eladják anélkül, hogy megvizsgálnák.

— Mi írtunk az újsághoz is, mert összement a tej forraláskor, s ki kellett önteni.

— De kérem, amit visszahoztak, kicseréltük vagy visszadtuk az árát — s a boltvezető-helyettes már nem ismételte meg, hogy figyelmeztették a savanyú tejeire a vásárlókat.

Az ajtó fölött bekeretezett oklevélre tévedt a szemem: „Kiváló bolt, 1966. április”.

Ahol rend és tisztaság van

A Szent István téri 60-as áruda két alkalmazottja: Szilágyi Józsefné és Deák Istvánné. Itt nem volt sem tolongás, nem rendetlenség. A vevőket udvarias szavakkal, előzékenyen szolgálták ki.

— Sohasem volt panasz a tejre a mi vevőink között.

— Megvan a törzs vevőkörünk, akik tudják, hogy reggel 6-tól fél 1-ig lehet elvinni a tejet, de úgy megszokták már, hogy legtöbbször 9 óráig mindenki megveszi a napi mennyiséget.

— S ha mégis később jön valaki?

— Mindig van, de lezárt edényben és hűtött helyen.

Jönnek a nyári napok, s a tej, egyik legfontosabb táplálkozási cikkünk a melegben könnyebben, s hamarabb megromolhat. Fontos tehát, hogy a kereskedelmi dolgozók, akik a tej kezelésével, mérésével, tárolásával foglalkoznak — a felsorolt példákban is okulva — fokozott felelősséggel és a közegészségügyi előírások betartásával végezzék munkájukat.

Kondorosi János

A tej nyári szavatossági ideje

Mint ismeretes, a téli hónapokban másfél nap, nyáron viszont csupán 24 óra a tej szavatossági ideje. A nyári menetrend április 15-én már életbe lépett. A pontosabb tájékoztatásra a következő „rejtjelezést” vezették be a szavatossági időre: a reggeli tej ezután is kék, a délutáni tej lila kupakot kap. Ezután nem a kiszállítás napját, hanem a szavatosság lejártának napját tüntetik fel. Ezután, ha hétfő délután kedd jelzésű tej érkezik a boltba, nem kell „bizalmatlankodni”, ez azt jelenti, hogy a tej másnap délig nyugodtan felhasználható!

Hat bibliográfia

A Somogyi Könyvtár új vállalkozása

A TIT Csongrád megyei szervezete és a szegedi városi tanács művelődésügyi osztálya Szabadunk Irodalma címmel a Somogyi Könyvtár olvasótermében hat szabadegyetemi előadást rendezett. Az előadások Sartre, Illés Gyula, Ehrenburg, Garcia Lorca, Tamási Áron, és Hemingway munkásságáról szóltak. A látogatót már az első alkalommal kellemesen lepte meg, hogy belépéskor a jegye mellé egy kis füzetet is kapott, amely az íróról a legfontosabb tudnivalókat közölte.

A Somogyi Könyvtár most először adott ki ilyen jellegű nyomtatványt. Műfaji megjelölése: ajánló bibliográfia. Formailag — bár a nyomdának valószínűleg nagy gondokat okozhatott — kiválóan szerkesztett, jól áttekinthető. Az első oldalon az író életrajzi adatai találhatók, valamint helye és szerepe kora irodalmi életében. A részben a művekből, részben a művekről közölt szemelvények mellett megtalálható a vonatkozó irodalom jegyzéke. Annotációnak hívják ezt a

Nők — részmunkaidőben

Egy hamarosan megjelenő rendeletről

Közismert az a törvényerejű rendelkezés, amely havi hatszáz forintot segélyt biztosít azoknak az anyáknak, akik két évig saját maguk akarják nevelni gyermeküket, és ez alatt az idő alatt nem akarnak „nyolcórás” állást vállalni. Mivel a könnyűipar alkalmazza a legtöbb nődolgozót, ez az intézkedés

leginkább a könnyűipar munkaerőtartalékait érinti.

A Könyviipari Minisztérium már most készül a várható új helyzetre, s a szakszervezetekkel együttműködve rövidesen kiadja ezzel kapcsolatos utasítását.

— A bányászattal és nehézipari üzemekkel rendelkező vidékeken, továbbá ott, ahol kevés ipari üzem épült, még ezután is gondot okoz a nők munkába állítása — mondja Fehér Imréné, a Könyviipari Minisztérium Helyiipari Főosztályának vezetője —, de ott, ahol a könnyűipar és az élelmiszeripar üzemel dolgozók

számítani lehet a nők fokozottabb munkába állítására.

— Sajnos eddig a helyiipar csak szórványosan élt a részmunka lehetőségeivel, mert a vállalatok nem ismerték fel előnyeit. Igaz, eddig nem is jelent meg olyan központi utasítás, amely a részmunkában dolgozó nők egyes problémáit rendezte volna.

— Ezt a hiányt pótolja most a Könyviipari Minisztérium utasítástervezte, amely rövidesen rendelet formájában megjelenik, s a jogi és munkavállalási kérdésekben megszűnteti a bizonytalanságot.

A tervezet egyértelműen rendezi a részmunkaidő kérdéseket, mint például az egyenlőtlen munkabeosztás, a túlóradíjazás, s a munkaidőn belüli időkezdésmények problémáját is. Meghatározza a természetbeni juttatás, a munkaruha és a nyereségrészesedés új rendjét, szóval mindazokat a problémákat, amelyek eddig gátolták és megnehezítették a nők részmunkában való elhelyezkedését.

— A nőknek részmunkában való foglalkoztatása a vállalatoknak is előnyös, amit az is igazol, hogy a részmunkában dolgozók teljesítménye magasabb, mint a

teljes munkaidőben dolgozóké.

— Sajnos eddig a helyiipar csak szórványosan élt a részmunka lehetőségeivel, mert a vállalatok nem ismerték fel előnyeit. Igaz, eddig nem is jelent meg olyan központi utasítás, amely a részmunkában dolgozó nők egyes problémáit rendezte volna.

— Ezt a hiányt pótolja most a Könyviipari Minisztérium utasítástervezte, amely rövidesen rendelet formájában megjelenik, s a jogi és munkavállalási kérdésekben megszűnteti a bizonytalanságot.

A tervezet egyértelműen rendezi a részmunkaidő kérdéseket, mint például az egyenlőtlen munkabeosztás, a túlóradíjazás, s a munkaidőn belüli időkezdésmények problémáját is. Meghatározza a természetbeni juttatás, a munkaruha és a nyereségrészesedés új rendjét, szóval mindazokat a problémákat, amelyek eddig gátolták és megnehezítették a nők részmunkában való elhelyezkedését.

Zsolnai László

Tankönyvmúzeum

Régi és új, öreg és frissen ropogó tankönyvek gyűjtőhelye az a húsz fehérré meszelt szekrény, amely a pedagógus szakszervezet szegedi bizottságánál található, a Ságvári gimnázium épületében. Alsófokú oktatásunk majdnem egész történetét, fejlődését végigkísérhetjük a megkopott, megsárgult oldalakon. Mindenféle rendű és rangú könyvkiadvány megtalálható itt az olvasás, a tanítás módszerétől a különböző pedagógiai folyóiratokig, minden, aminek több mint egy évszázada köze van a gyerek és az oktató nemzedék munkájához.

Pillantás a múltba

Dr. Huszka János, a tanárképző főiskola történelem tanszékének adjunktusa kalauzolt ebben a „betűországban”. A mai szemnek furcsák s ugyanakkor érdekesek is ezek a könyvek, mert mégis csak izgalmas látni, miből is tanultak apáink, nagyapáink. Egy olvasási gyakorlat népszerűsítésére 1868-ból, s Móra Ferenc közismert Betűországja. Rajztanításból még egy szegedi munka is előkerült: Motivumgyűjtemény, Fogassy Ödön tanítóképzői tanár munkája. Egy Magyar nyelv-tanító könyv siketnémák szá-

mára 1817-ből datálódik. Iparostanonc-iskolai olvasó- és tankönyv 1930-ból. Kézelt front jegyzetek is vannak; egy neveléstörténeti példaként 1904-ből. Szemléltető eszközök sem hiányoznak; plakátok a beszéd és értelem gyakorlás számára, meg kézzel rajzolt térképek.

Úgy látszik, az esti iskola és az ismeretterjesztés sem újkeletű, mert a magyar honi orvosok és természetvizsgálók által száz arannyal jutalmazott Természettudományi Népies Olvasókönyv esti tanfolyam részére készült

— a fejezetek címeiben is hordozva a jelleget: 1. Estély, 2... és így tovább. Módszertani könyvek vannak még, az úgynevezett „vezérkönyvek”, amelyek egyébként az 1800-as évektől megtalálhatók, a tantervek pedig 1868-tól kezdve mind megvannak. Érdekességgé megemlíthető egy haladási napló, vagyis a községi népiszkola nagymafkai tanmeneti naplója, ahol a sűrűn következő bejegyzések az 1900-as évek iskolafegyelmeiről és tanítási körülményeiről árulkodnak: sűrűltetés miatt a tanítás elmaradt... Tanító családi ügyei miatt a tanítás szünetel... A kályha oly nagymértékű füstölése és hideg miatt a gyerekeket hazaküldtem... Ajtó, ablak javítási szükségessége miatt nem volt tanítás...

Tudományos kutatások

— Ez a gyűjtemény tulajdonképpen a tanítóképzés reformjával kapcsolatban született 1960-ban — meséli a ritka vállalkozás történetét Huszka János. — A felsőfokúvá vált képzésben ugyanis a hallgatóknak szakdolgozatot kellett írni, s a szaktárgyak történeti kutatásával könyvek és irodalom hiányában nem igen foglalkozhattak. Ez adta az ötletet, hogy össze kelljen gyűjteni a pedagógiai tárgyú tankönyveket, kiadványokat. Gyémánt és aranydiplomás tanítók, Csongrád és Békés megyei pedagógusok segítsé-

Az érzelmi nevelés fontossága

— A könyvekben a hiányszavakon túl egy dolog feltűnik: a tanulók érzelmi nevelésének mindig nagy fontosságot tulajdonítottak. Kiállításra szebb, intellektuálisabb és módszertanilag sokkal fejlettebb tankönyveink készítésénél ezt ma sem ártana fokozottabban figyelembe venni. S még egy: ez egyfajta örökség. Minden tantárgyon belül látható az a küzdelem, amit a pedagógusok az oktatás, nevelés terén elértek. Minden nemzedék hozzáadott valami marandót modern tanításunkhoz, gyerekeink mai tudásához.

Jakab Ágnes

Műszaki kapcsolat

A Műszaki és Természettudományi Egyesületek Szövetsége Csongrád megyei szervezete és a szabadkai Jugoszláv Mérnökök és Technikusok Egyesülete — a DIT — között idén tovább mé-

lyült a korábbi kapcsolat. A három éve erősödő szakmai barátkozásban, a gyűlölcsozó tapasztalatcsereken 11 iparág szegedi és szabadkai képviselői vesznek részt.

Szegedi úttörők Vietnámért

Vasat, papírt gyűjtöttek, s ebből közel másfélezer forintot termeltetett elő a szegedi Mező Imre általános iskola úttörői. Nem saját zsebből, nem is az őrsi kasszába vándorolt a pénz; szerény hozzájárulásnak szánták ezt az összeget a harcoló Vietnám megsegítéséhez. A vietnami pajtasokra gondoltak a gyűjtés közben, s a befizetés alkalmából is a Tisza-parti általános iskola úttörői. A VI/b-s Vörös Csillag őr és a VII/c osztályos leányok Gida őrse különösen jeleskedett a munkában, de lelkesen és eredményesen gyűjtöttek a többiek is; köztük az Expedíció, a Tyereskova, a Béke és a Lenin őr tagjai.